

været Planer fremme om at bygge Diger, og at der ogsaa er blevet udført en Del i saa Henseende, men disse Diger har som Regel ikke været saa høje, at de har kunnet forhindre større Stormfloder. Naar Befolkningen har holdt sig til de mindre Diger, er det, dels fordi den økonomisk ikke har magtet at bygge de store, dels fordi de Stormfloder, som kommer om Sommeren og tidligt om Efteraaret, sjældent bliver ret store. Men alligevel kan de volde betydelige Tab. De Stormfloder, som kommer paa den Tid af Aaret, volder nemlig ikke blot store Tab af Kreaturer og Dyr, der gaar i Engene, men de ødelægger Afrøderne og Græsningen, idet Kreaturerne ikke vil æde Græsset, naar Floden er gaaet over det. Tillige skader de det kommende Aars Afrøder, fordi de værdifulde Planter ikke taaler Saltvand.

Det, som nu i særlig Grad har gjort Befolkningen ængstelig og sat Sindene i Bevægelse Landet over, er de store Stormfloder i 1909 og 1911 og navnlig Stormfloden sidste Sommer, der indtraf allerede i August Maaned. Disse Floder bragte ikke blot mange Ulykker og store Tab af materielle Værdier, saa store for de enkelte, at det vilde have været økonomisk ruinerende for dem, om de ikke have faaet Hjælp, men ved Oversvømmelsen sidste Sommer gik, som bekendt, ogsaa flere Menneskeliv tabt. Naar saa store Ulykker sker, er det ikke blot Egnen og den nærmeste Kreds af Befolkningen, der bliver opskræmmede, men da giver det Genlyd Landet over, og da bliver mange klare over, at her er en Sag, der tiltrænger en Løsning, en Sag, som Lodsejerne ikke selv magter. De store Diger, der her er Tale om i Sammenligning med det, der er bygget fra Vedsted til Darum, og det, som nu bygges fra Vedsted til Søndernæs, er jo saa betydelige Arbejder, at de økonomisk ligger langt over Lodsejernes egne Kræfter, saa her er god Grund til, at Staten træder hjælpende til.

Lovforslaget om disse Havdiger er blevet ændret noget i det andet høje Ting, og Ændringerne har medført, at selve Lovforslagets Titel er blevet forandret. Det hed oprindeligt: „Forslag til Lov om Forhøjelse af Diget paa Manø og Anlæg af Havdiger paa Rømø samt fra Store Darum til Tjæreborg Bakker“; nu hedder det: „Forslag til Lov om Forhøjelse af Diget paa Manø og af Diget fra Vester Vedsted til Store Darum samt Anlæg af Havdiger paa Rømø og fra Store Darum til Tjæreborg Bakker“. Grunden til denne For-

andring er den, at det ved Stormfloden sidste Sommer viste sig, at Diget fra Vedsted til Darum, der blev anlagt for nogle Aar siden, var lovlig lavt; Floden var saa høj, at det enkelte Steder var ved at skulpe over, hvorfor der nu er søgt om, at Diget maatte forhøjes; dette Ønske er blevet efterkommet ved et Ændringsforslag i det andet høje Ting. Af samme Grund har man foretaget en anden Ændring, som gaar ud paa, at Digerne, der oprindeligt var foreslaaet at skulle være 6 Meter, nu, som den højtærede Minister nævnte, foreslaas at skulle være 6,75 Meter.

Udgifterne til Forhøjelsen af Diget paa Manø er anslaaet til 108 000 Kr., til Forhøjelsen af Diget fra Vester Vedsted til Store Darum 80 000 Kr., til Diget paa den sydvestlige Del af Rømø 225 000 Kr., Diget paa den nordøstlige Del af Rømø 860 000 Kr. og Diget fra Store Darum til Tjæreborg Bakker i 200 000 Kr., tilsammen 2 473 000 Kr. Beboerne paa Rømø har ønsket et langt større Dige, der kunde beskytte hele Øen, saaledes som ogsaa den højtærede Minister nævnte. Som Grund til, at dette Ønske ikke efterkommes, siges det, at Arealet ikke er digemodent. Senere er der søgt om et andet Dige paa Manø, nemlig mellem Gammel Manø og Ny Manø. Dette Dige var ikke saa meget tænkt rejst for at hindre store Oversvømmelser, men mere for at hindre Strømmen mellem disse to Dele af Øen, men det vilde blive saa kostbart, at hverken Regeringen eller Folketinget har ment at kunne efterkomme Andragendet. Derimod siges det i Folketingets Udvalgs Betænkning, at Udvalget henstiller, at der aarligt bevilges Tilskud paa ca. 500 Kr. til Indgrøftningsarbejder og andre Foranstaltninger til Ophjælpning af den naturlige Tilvækst og Tilslikning af det paagældende Areal for derved at fremskynde Modenheden. Jeg vil meget anbefale denne Henstilling. Jeg tror ikke, der er nogen Steder i de Egne derovre, hvor Stormfloden har hærget saa meget som netop paa Manø. Befolkningen er i Tilbagegang, og hele den økonomiske Tilstand paa Øen er i Tilbagegang. Naar vi nu faar Afslag med Hensyn til dette vidtgaaende Forslag om Digebygning, da maa vi se ad anden Vej at opmuntre denne Befolkning. Jeg kunde derfor godt ønske, at Beløbet var blevet noget større, men da der ogsaa i Folketingets Betænkning er henvist til at yde Tilskud til Mergel og Kalk til de inddigede Arealer, saa er det muligt, at det kan være lige saa godt ad